

AVIZ

referitor la proiectul de Lege pentru modificarea și completarea Legii nr.189/2003 privind asistența judiciară internațională în materie civilă și comercială

Analizând proiectul de Lege pentru modificarea și completarea Legii nr.189/2003 privind asistența judiciară internațională în materie civilă și comercială, transmis de Secretariatul General al Guvernului cu adresa nr.250 din 18.10.2006,

CONSILIUL LEGISLATIV

În temeiul art.2 alin.1 lit.a) din Legea nr.73/1993, republicată și art.46(2) din Regulamentul de organizare și funcționare a Consiliului Legislativ,

Avizează favorabil proiectul de lege, cu următoarele observații și propuneri:

1. Proiectul de lege are ca obiect modificarea și completarea Legii nr.189/2003 privind asistența judiciară internațională în materie civilă și comercială. Principalele intervenții legislative vizează facilitarea contactului direct, după aderarea României la Uniunea Europeană, între autoritățile judiciare române și cele din alte state membre ale Uniunii, în spiritul principiului recunoașterii reciproce a hotărârilor care constituie fundamentul cooperării judiciare în spațiul de libertate, securitate și justiție, astfel cum s-a statuat la Consiliul European de la Tampere din 15-16 octombrie 1999.

Prin conținut și obiectul de reglementare, proiectul face parte din categoria legilor ordinare. În aplicarea prevederilor art.75 alin.(1) din Constituția României, republicată, prima Cameră sesizată este Senatul.

2. Prin tema abordată, proiectul de lege se încadrează în domeniul Justiției și Afacerilor Interne (JAI), domeniu ce constituie cel de-al treilea pilon pe care se fondează Uniunea Europeană, alături de Comunitatea Europeană (CE-pilonul I) și Politica Externă și de Securitate Comună (PESC- pilonul II).

Cooperarea în domeniile Justiției și Afacerilor Interne formează obiectul dispozițiilor speciale cuprinse în Titlul VI din Tratatul de la Maastricht ce stabilește problemele de interes comun pentru care sunt prevăzute proceduri de cooperare. Ulterior, Tratatul de la Amsterdam a reorganizat cooperarea în acest domeniu, în cadrul unui nou **Titlu IV intitulat Viza, azilul, imigrația și alte politici legate de libera circulație a persoanelor**, stabilind un spațiu al liberei circulații, securității și justiției.

În conformitate cu principiile subsidiarității și proporționalității enunțate în art. 5 din Tratat, **obiectivele enunțate în acest titlu, nu pot fi suficient realizate de către statele membre, ele putând fi, în consecință, mai bine realizate la nivel comunitar**. Astfel dispozițiile art.65 prevăd expres măsurile ce urmează a fi luate în materia cooperării judiciare între statele membre, pentru a se asigura funcționarea corespunzătoare a pieței interne.

În baza acestui text, date fiind diferențele legislative dintre statele membre, au fost elaborate mai mult regulamente menite să armonizeze instrumentele juridice necesare, dintre care enumerăm: **Regulamentul Consiliului CE nr.44/2001** privind competența jurisdicțională, recunoașterea și executarea hotărârilor judecătorești în cauzele civile și comerciale, **Regulamentul Consiliului nr.1348/2000** privind comunicarea actelor judiciare și extrajudiciare în materie civilă și comercială, **Regulamentul Consiliului 1206/2001** privind cooperarea între instanțele statelor membre în obținerea probelor în cauzele civile sau comerciale.

Pe plan intern, în contextul procesului de negocieri, purtate în perioada 2000-2004, în cadrul **Capitolului 24-Justiție și Afaceri Interne**, considerat unul dintre cele mai complexe capitole, România a acceptat *acquis*-ul în vigoare la data de 1.10.2004 și nu a solicitat perioade de tranziție, întrucât negocierile în acest domeniu nu permit acest lucru.

Recentele rapoarte de țară elaborate de Comisia Europeană, în mai 2006 și în septembrie 2006, au concluzionat faptul că România **a realizat progrese în domeniul cooperării judiciare**. În raportul din luna mai, Comisia europeană a reținut faptul că Legea nr.189/2003 privind asistența judiciară internațională în materie civilă și comercială, transpune parțial principii și proceduri stabilite prin Regulamentul 44/2001 privind competența jurisdicțională recunoașterea și executarea hotărârilor judecătorești în cauzele civile și comerciale.

În raportul din luna septembrie, Comisia Europeană a reținut că **trebuie să se continue acțiunea de compatibilizare a rețelelor judiciare române în materie penală, civilă și comercială, cu rețelele judiciare europene similare.**

Adoptarea prezentului demers legislativ privind modificarea și completarea Legii nr.189/2003 se înscrie în această recomandare, proiectul punând în aplicare **unele dispoziții din Regulamentul 1348/2000/CE precum și din Regulamentul 1206/2001/CE, care necesită adaptarea la sistemul judiciar național, cum ar fi nominalizarea Ministerului de Justiție din România ca autoritate centrală, competentă în domeniul comunicării documentelor judiciare.**

Întrucât de la data de 1 ianuarie 2007, celelalte dispoziții din regulamentele menționate **se vor aplica direct de plin drept** în ordinea juridică națională (România devenind stat membru UE), nu se mai impune și transpunerea/adoptarea lor.

În concluzie, apreciem că proiectul de lege se încadrează în principiile dreptului comunitar.

3. La Art.I pct.1, întrucât soluția preconizată constituie o abrogare parțială a mai multor dispoziții legale și se asimilează modificărilor, potrivit prevederilor art.62 alin.(3) din Legea nr.24/2000 privind normele de tehnică legislativă pentru elaborarea actelor normative, republicată, în aplicarea prevederilor art.63 alin.(1) din aceeași lege, recomandăm disjungerea și dispunerea abrogării alineatelor în cauză prin dispoziții distincte, în ordinea marcării articolelor din cuprinsul legii asupra căreia se intervine, astfel:

„1. Alineatul (3) al articolului 5 se abrogă.”

„2. Alineatul (4) al articolului 9 se abrogă.”

„3. Alineatul (5) al articolului 17 se abrogă.”

„4. Alineatul (4) al articolului 22 se abrogă.”

Pe cale de consecință, punctele subsecvente Art.I trebuie renumerotate.

4. La actualul pct.2, devenit pct.5 al Art.I ca urmare a însușirii recomandării de la pct.2 de mai sus, partea dispozitivă trebuie să fie în concordanță cu textul consacrat prin art.58 alin.(1) din Legea nr.24/2000, republicată, fiind necesară reformularea acesteia, astfel:

“2. După articolul 33 se introduce un nou capitol, Capitolul V¹ – Dispoziții privind asistența judiciară dintre România și statele membre ale Uniunii Europene, cuprinzând articolele 33¹-33⁴, cu următorul cuprins:”.

5. La soluția propusă pentru partea introductivă a **art.33¹**, pentru respectarea uniformității în redactarea reglementării, sugerăm inserarea abrevierii “(CE)” după cuvântul “Consiliului”.

De asemenea, pentru respectarea prevederilor art.47 alin.(2) din Legea nr.24/2000, republicată, potrivit căreia o enumerare distinctă, marcată cu o literă, nu poate cuprinde, la rândul ei o altă enumerare și nici alineate noi, recomandăm eliminarea sintagmei “a) în statele membre ale Uniunii Europene:” ca fiind de prisos, ea regăsindu-se în tezele subsecvente, precum și înlocuirea marcării tezelor cu cifrele 1), 2) și b) prin litere alfabetului a), b) și c).

Ca urmare, în cuprinsul tezei marcate cu actuala cifra 2), penultimul rând, este necesară înlocuirea sintagmei „dispozițiile pct.1” prin sintagma “dispozițiile lit.a)”.

Totodată, la teza marcată în prezent prin **lit.b)**, pentru claritatea textului, sugerăm ca expresia de debut „din statele membre ale Uniunii Europene” să fie poziționată după sintagma “și extrajudiciare” și să se elimine din text expresiile „din străinătate” și, respectiv, „locuiește sau” ca inadecvate contextului.

6. La soluția propusă pentru **art.33² lit.a)**, pentru precizia textului și fluența exprimării, recomandăm reamenajarea acesteia, astfel:

„a) instanțele române transmit cererile direct către instanțele solicitate competente din statele membre ale Uniunii Europene, iar o copie a cererii de obținere de probe se transmite Ministerului Justiției pentru evidență;”.

Pentru același considerent, textul **art.33² lit.b)** trebuie reamenajat, astfel:

„b) de către judecătoria în a cărei circumscripție urmează a se obține proba din statele membre ale Uniunii Europene. La restituirea actelor, judecătoria trimite o copie Ministerului Justiției, pentru evidență;”.

7. La soluția propusă pentru **art.33³**, ca urmare a reformulării și schimbării marcării tezelor de la art.33¹, trebuie ca expresia “lit.a)” să fie înlocuită cu expresia “lit.a) și b)” și, totodată, să se elimine sintagma “din prezenta lege”, ca fiind de prisos.

8. La soluția propusă pentru **art.33⁴**, deoarece aceasta cuprinde mai multe ipoteze juridice, în aplicarea prevederilor art.46 alin.(4) din Legea nr.24/2000, republicată, pentru rigoare normativă, acestea trebuie reprezentate ca alineate distincte și marcate cu cifre arabe cuprinse între paranteze.

În considerarea celor menționate la pct.2 supra, referitor la faptul că abrogarea unor elemente structurale din legea de bază trebuie să se facă în ordinea existentă a articolelor în text, după actualul **Art.I pct.2**, devenit pct.5, trebuie introdus un nou punct, pct.6, cu următorul cuprins:

„6. Alineatul (2) al articolului 35 se abrogă”.

9. La **Art.II**, ca urmare a renumerotării subdiviziunilor Art.I, pentru corectitudinea normei de trimitere, trebuie înlocuită expresia „art.I pct.2”, prin expresia „art.I pct.5”.

10. La **Art.III**, pentru suplețea reglementării, recomandăm eliminarea sintagmei „în Monitorul Oficial al României”, întrucât art.5 din Legea nr.202/1998 privind organizarea Monitorului Oficial al României, cu modificările ulterioare, precum și art.68 alin.(3) din Legea nr.24/2000, republicată, stabilesc în care Parte a acestui editorial se republică legile.

PREȘEDINTE

dr. Dragoș ILIESCU

București
Nr.1401/21.10.2006